

Kockázat nélkül nincs siker

Helyét keresi a Color

Sokan nehezen akarják megérteni, hogy bármilyen újat kezd az ember, az kockázattal jár. Fokozottan vonatkozik a kockázat és az azzal járó esetleges kár egy vállalatra, vagy szövetszervezetre. Ez biztos. Mint ahogy az is, hogy ott keletkezik a legnagyobb kár, ahol a kockázattól való félelem miatt nem kezdenek semmi újba.

A dombóvári Color Ipari Szövetkezet több okból kezdte el az iskolaszámítógépgyártás kockázatos programját. Egy gmk-tól vásárolták meg a HOMELAB-4 számítógép licencét, kétféle forint fejlesztési költséggel felkészültek a sorozatgyártásra. Annak rendje és módja szerint benyújtották az iskolaszámítógépes programra a pályázatukat, de nem kerültek a díjazottak közé, s így elestek jelentős állami megrendeléstől.

Mondhatnánk, hogy a dombóváriak kétféle kidobott pénz, a veszteség oldalon kell elkönyvelni.

Vajon tényleg így van?

A sikernek esélyt kell adni

Ahhoz, hogy egyértelműen azt mondjuk, hogy a Colornál a legjobb esetben is tévedtek, elhamarkodottan ítélnék. Ilyen véleményekből pedig amúgy is ma Dunát lehetne rekeszteni.

Kockázatvállalás nélkül nincs meg a siker reménye sem — mondják a szövetkezetben. — Egyszerűen arról van szó, hogy egy régi hagyományt élesztettünk újra. Valamikor ez a szövetkezet az Egyesült Izzó részére rádiócsöveket gyártott. Vagyis a szakmai múltunk megvolt arra, hogy belefogjunk az elektronika — próbál megismertetni a szövetkezet álláspontjával Tóth Attila elnök.

— Ez azonban nem lehet elég számítógép gyártásához, már csak azért sem, mert az országban több nagyvállalat foglalkozik személyi számítógép előállításával. Vagy talán bíztak abban, hogy a szövetkezet rugalmasabb és így gyorsabban tud piacra hozni terméket?

— Az utóbbi miatt is bele kellett vágnunk a dologba. A szövetkezet rugalmasabban és gyorsabban képes előállítani új terméket. Másodszor pedig, most is létezik nálunk egy jól menő fényesőgyártó üzem, tehát nem választottunk teljesen új profilt. Harmadszor pedig, a szövetkezet 200 millió forint értékben állít elő jól jövedelmező műanyag termékeket. Vagyis az itt keletkezett többletjövödelmünkből egy olyan gyártmányt kívántunk finanszírozni, amely hosszú távon biztosítja a szövetkezet fejlődését.

— Ha jól értem: több lábon akarnak állni?

— Meggyőződés, hogy nekünk ma már a kilencvenes évek termékén kell dolgoznunk. Ez pedig az elektronika. A nyolcvanas évek végén sokkal többet és nagyobb mértékben kell kockáztatni, hogy legyenek sikeres termékeink, amelyek biztosítják az újabb kockázat vállalásának lehetőségeit. Ha ezt több lábon állásnak hívják, akkor maradunk ennyiben.

A kis szervezetek szorításai

A szövetkezetben kezembe nyomtak egy felszólalást, amely 1985 januárjában hangzott el szövetkezeti közgyűlésen. A Color akkor még a dombóvári Unió Ipari Szövetkezetéhez tartozott. (Róluk lapunk szeptember 10-i számában Marad-e az Unió? címmel írtunk.) A hozzászóló a kollektiva elkeseredettségéről szökött:

„Hosszú éveken át becsülettel szolgált az a közösség az Unió ügyét. A nehezülő gazdasági körülmények között is az összes termelés felét és a megtermelt nyereség kétharmadát tette le évente a szövetkezet asztalára.”

„Sajnos, nem az elvégzett munkánk, elért eredményeink alapján részesültünk a fejlesztési javakból, aminek eredményeképpen be rendezéseink rohamosan öregszenek el, tradicionális termékeinknél a konkurencia fokozatosan kiszorít bennünket a piacról.”

A közgyűlésen kimondták, hogy a II-es üzemegység 1985 második felétől önálló lesz. Csak így látta megoldhatónak a kollektiva, hogy ne a csőd felé haladjanak.

Az új szövetkezetnek olyan terméke van, amelyet jelenleg hazánkban csak ők gyártanak: műanyaggyártók részére állítanak elő mesterkeveréket, vagyis színezőanyagot. Nagy megrendelőjük a Borsodi Vegyi Kombinát, a Hungária Műanyagfeldolgozó Vállalat és a Magyar Kábelművek. Polisztirol- és PVC-mesterkeverékből teljes egészében „kiváltják” a tökéletes importot. A poliolefin-mesterkeverékből pedig egyre több gyártanak, így az import ebből is csökken. Termékeik iránt nőnek az igények, erre számítanak is, hiszen számítanak a Tiszai Vegyi Kombinát nemrég felépült polietiléngyártó kapacitására. Terveznek beruházást és 1988-tól rekonstrukciót hajtanak végre, hogy egyáltalán ne legyen szükség tökéletes importra.

— A tervekből az tűnik ki, hogy örökös fejlesztési kényszer jelentkezik. Ez ennek itt Dombóváron mindenképpen eleget akarnak tenni.

— A világon mindenütt így van: a kis cégek a nagyok mellé csatlakoznak, kiszolgálják őket. Örökös szorításban is élnek, mert néha rákényszerülnek, hogy a piaci követelmények miatt egy-egy termék gyártását feladják.

— Jól menő termékről van szó?

— Természetesen. A nagyobb vállalatok veszik át ezeket, mert a kis szervezet már nem bírna el olyan gyors növekedési ütemet, mint amit a felvett termék kíván. Ezért, no meg azért is, mert a termékek elavulásának ideje egyre gyorsul, a kisebb gazdasági egységeknek mindig kell a tarsolyukban lennie olyan új terméknek, amivel azonnal képesek jelentkezni a piacon.

Az iskola-számítógép nem kudarca

Képes-e elviselni egy 420 tagot számláló szövetkezet egy ilyen ügyet, kudarcot, mint az iskola-számítógépes ügy? Ezt a kérdést feltették a szövetkezet vezetői és dolgozói is. Arra az álláspont-ra helyezkedtek, hogy nem beszélhetünk kudarcról. Csak az iskola-számítógépre nem kaptak megrendelést, mert a pályázaton nem kerültek a nyertesek közé. Egyébként a számítógépet továbbra is gyártják. Megkönnyítette volna a dolgukat, ha a programba bekerülnek, hiszen akkor nagy tételű megrendelést kaptak, az pedig bevett jelentett volna és természetesen nyereséget. A nyereség pedig újabb üzlet lehetőségét rejti. Ha így vesszük a dolgot, akkor kudarcot vallottak. Az igazság azonban az, hogy csak a gyorsabb fejlődés lehetősége szűkölt.

A számítógéphez azóta már csatlakoztatták a Központi Fizikai Kutató Intézet által kifejlesztett beszédszintetizátort, amely így a gépet alkalmassá teszi a vakok számára többféle hasznosításra. Ugyancsak kidolgoztak egy gépet a hódmezővásárhelyi Metripond Mérleggyár részére, ők az általuk gyártott mérlegek adatgyűjtőjeként értékesítik. Szerződést kötöttek a kecskeméti Gépipari és Automatizálási Főiskolával is, amely a műanyagfröccsöntő gépeinek vezérlését oldaná meg így.

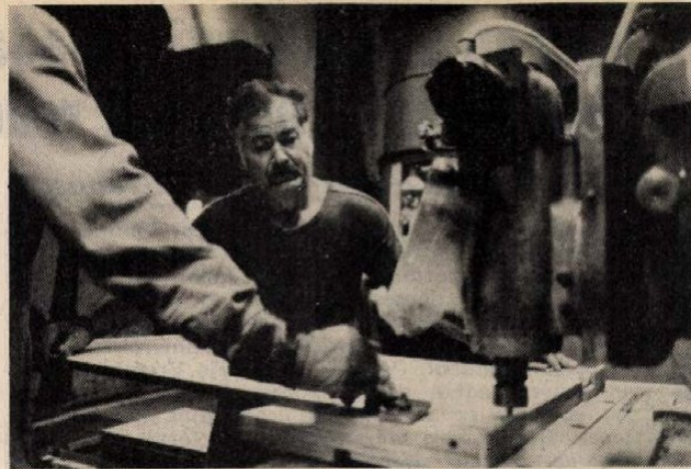
— Keressük a helyünket. Előfordulhat, hogy részlegeseket fogunk értékesíteni, a lényeg, hogy ott legyen az elektronika a szövetkezetben — mondja az elnök. — Mert az elektronika egyre inkább húzóágazattá válik, és sok-sok kis szervezetre lesz szükség, amely a növekvő igényeket kielégíti.

Hazafi József

Kiváló bútorok

Már másodszor kapta meg a Magyar Népköztársaság Kiváló Brigádja címet a BUBIV Angyalföldi Stíl Bútorgyárának November 7. szocialista brigádja. 1959-ben alakult, és 1968 óta szocialista brigád, feladata a bútorok alkatrészeinek, lapjainak előkészítése és méretezése

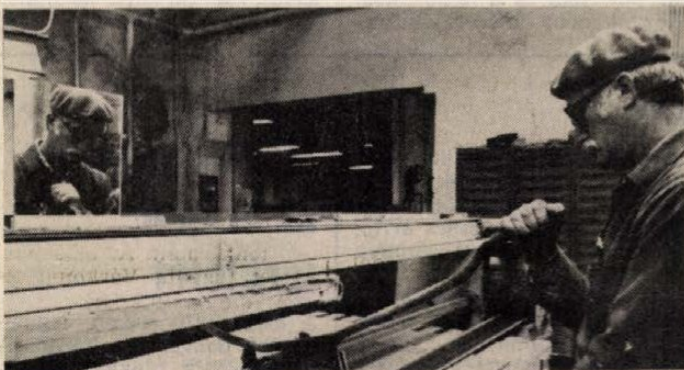
T. Balogh László felvételei

A fiatalok betanítása is feladata a brigádnak. Az „oktató” Fehérvári István

Stolcz István, a bútorlapok minőségét ellenőrző

Géresi Miklós bútoralkatrészeket csiszol

„Üzemi baleset” a szálka, Dózsa Ferencné eltávolítja

„Régi bútorarabok” Pelikán Imre brigádvezető és a fűrészgép

Új Polonéz

A Polonéz személygépkocsikat 1987-ben új változatban is gyártják Varsóban. A korszerű karosszériájú, kényelmesebb, óránként 160 kilométer megtételére képes autót 1600 köbcentis, 86 lóerős motor hajtja majd. Hetven kilométeres utazósebesség mellett az új modell mindössze 5,6 liter üzemanyagot fogyaszt. A típus további korszerűsítésére a gyár hosszú távú programot dolgozott ki.

Marószerszámok Gyönről

Iparvállalataink szerszám-ellátottsága helyenként igen csak hiányos. Hazai cégeink nem szívesen vállalkoznak háttérpári tevékenységre, így az üzemek ellátásában fennakadás mutatkozik. A külföldön megvásárolható szerszámok pedig néha borsos árú, vagy csak valutáris okok miatt elérhetetlenek.

A Gyöngyi Spirál Vegyipari Kiszövetkezet már korábban felismerte, hogy az általa gyártott egyedi faipari marószerszámok a későbbiekben a jövőt jelenthetik. Akkor azonban termelésük csak évi 1–2 millió forint volt. A nyolcvanas évek elején foghattak csak hozzá ahhoz a 13 millió forintos beruházáshoz, amely lehetővé tette a szerszámgyártás meg-

sokszorozását. Hazai és szocialista országokból forgácsológépeket vásároltak, felépítettek egy edzőműhelyt, és új módszert vezettek be a minőségi vizsgálatok elvégzésére. A beruházás 1985 végén befejeződött, és ma már Gyöngyön 12–13 millió forint értékben állítanak elő kisorszériás faipari marószerszámokat.

A továbbiakban, a választék bővítése érdekében, eszközeik jobb kihasználását tervezik. Lehetőségük lesz arra is, hogy csökkentsék a gyártási időt. Szó van egy több vállalattal közös üzlet nyitásáról is. Gyöngyön, ahol a saját szerszámaik mellett a svájci Oerli cég gyártmányait is árusítják majd.

(hazafi)

REND

A rendészet szerint rend van. Legalábbis azon a budapesti Tüzép-telepen, ahol eddig már ötször volt tűz. Nyilatkozatukból megtudhatta a nagyközönség, ők mindent megtettek, újabban már öt helyett tizenegy rendész járja óránként végig a telepet. Sőt, fölfogadtak egy vagyontvédelmi kutyás gmk-t is, hogy ők talán meg tudják őrizni a milliós értékeket. Később kiderült, hogy megbízhatatlanok, sőt, az erkölcsi bizonyítványukkal sincs minden rendben. Szigorúan fel is bontották a szerződésüket.

Lám csak, milyen rend van... Csak hogy az ember azt gondolná — bár lehet, hogy teljesen naivan —, ott, ahol rend van, igazán rend, mielőtt felvesznek valakit, vagy szerződést kötnek vele, meggyőződnek róla, valóban rá lehet-e bízni a milliókat érő vagyont. Valahogy úgy, hogy előbb vizsgálják meg, van-e például erkölcsi bizonyítványa az illetőnek, s csak aztán engedik vigyázni... De úgy látszik, van, ahol fordított a rend.

— osvath —

OPEC-értekezlet

A saját célok fontosabbak a közösénél

Az olajtermelő országoknak nincs túlságosan mozgáshi-
vük a mostani OPEC miniszteri tanácsülésén. A Nemzetközi Energia-
ügynökség szerint a legfej-
lettebb országok olajfogyasz-
tása nem fog jelentősen fel-
futni a hidegebb évszak kö-
zeledte ellenére sem, sőt az
olaj iránti kereslet a jövő év-
ben is „lanyha” marad, mert
az eddigénél lassabban, és
amúgy is energiakímélő mó-
don fejlődik az ipari orszá-
gok gazdasága.

Az olajkartell tagországai 1984 óta azon fáradoznak,
hogy gátat vessenek a túlter-
melésnek, közös termelési
plafonban állapodjanak meg.
Ez év augusztusában sikerült
ugyan ebben először meg-
állapodniuk, de csak

ideiglenes hatállyal — két
hónapra korlátozták ekkor
a kitermelést. Az önmérsé-
ket mindenestre sikert hoz-
zott a termelőknek, hosszú
idő óta először megállt az
árak lemorzsolódása, sőt
emelkedni kezdett a „folyé-
kony arany” ára. Tavaly no-
vemberben 30 dollár körül
tétőzött a hordónkénti ár, ez
év nyarára viszont 5-6 dol-
lárra süllyedt. Ennek a fo-
lyamatnak vetett véget az,
hogy rögzítették a tagorszá-
gok a kitermelési plafont,
amire az árat a júliusi 9 dol-
láról 14 dollárra ugrottak
fölr.

Ezt az árnyeréséget az
OPEC mostani értekezletén
élelemszerűen, tartósítani
szeretné, a tagországok kü-
lön-külön azonban saját fej-
lesztési céljaikat még ennél

is fontosabbnak tekintik.
Nyolc tagországot, tehát a
többséget, ugyan annak híve,
hogy az év végéig tartásuk
kordában a kitermelést, de
az erről szóló eddigi megál-
lapodást ők maguk is rend-
re kijátszották. Nyíltan adtak
el a kvótájukon fölül, vagy
például úgy, hogy burkoltan
a készletekből értékesítettek
többet.

Az olajkincs nagyságában,
a népsűrűségben, a fejlettsé-
gi szintben, a pénzhány fo-
kában olyan nagyok a tagor-
szágok közötti különbségek,
hogy hosszú távú, tartós meg-
állapodást aligha kötnek az
OPEC-tagok. Mint a szakér-
tők fogalmaznak, jobb híján
alkalmazkodni kénytelenek
a világ mérsékeltlen bővülő
őszi-téli olajkeresletéhez.

Marton János

Világgazdaság

lett adóként kifizetniük, ok-
tóbertől kezdve csak a 10
százalékát.

■ Róma. Olasz gazdasági

és sajtóköri körökben egyre na-
gyobb várakozással tekinte-
nek az Alfa Romeo autó-
gyártó cég jövőjére: ki lesz az
egyelőre még állami holding-
vállalat kezében levő Alfa
új gazdája, az amerikai
Ford, vagy az olasz Fiat?

BIZOMÁNYI ÁRUHÁZ VÁLLALAT

Decemberi képekünkönkre
neves külföldi és magyar festők
műveit
október 27-ig átvesszük
a következő felvevőhelyeinken:

Budapest V., Bécsi u. 3.
Budapest V., Kossuth Lajos u. 1.
Budapest V., Néphadsereg u. 21.
Átvétel: hétfőtől péntekig 10-től 17 óráig.
Az értékesebb festményekre előleget adunk.